

***Vicia tenuifolia* subsp. *dalmatica* (Fabaceae) ongemerkt ingeburgerd in België en omliggende gebieden**

Filip VERLOOVE

Nationale Plantentuin van België, Domein van Bouchout, B-1860 Meise [filip.verloove@br.fgov.be]

Foto's: R. Barendse (fig. 1 en 2) en F. Verloove (fig. 3 en 4)

Abstract. – *Vicia tenuifolia* subsp. *dalmatica* in Belgium and the surrounding regions: overlooked yet fully naturalized. *Vicia tenuifolia* subsp. *dalmatica* (syn.: *V. dalmatica*), a taxon native to southeastern Europe, is reported from Belgium and neighbouring territories in France, Luxembourg and the Netherlands. In Belgium it is fully naturalized in two localities and possibly overlooked elsewhere. At one locality (Sint-Pietersberg) it is known since at least 1937 from a dry, calcareous slope (*Mesobrometum*) in a nature reserve. Up to now, this taxon has been confused with *Vicia tenuifolia* subsp. *tenuifolia*. Photographs of both taxa are provided and useful distinguishing features are briefly discussed.

Résumé. – *Vicia tenuifolia* subsp. *dalmatica* en Belgique et dans les régions voisines: méconnu, mais bien naturalisé. *Vicia tenuifolia* subsp. *dalmatica* (syn.: *V. dalmatica*), taxon originaire d'Europe sud-orientale, est signalé en Belgique et dans les régions limitrophes en France, au Luxembourg et aux Pays-Bas. En Belgique ce taxon est naturalisé dans deux endroits et peut-être méconnu ailleurs. A la Montagne Saint-Pierre il est connu depuis au moins 1937 sur un coteau sec calcaire (*Mesobrometum*) en réserve naturelle. Jusqu'à présent ce taxon fut confondu avec *Vicia tenuifolia* subsp. *tenuifolia*. Des photos des deux taxons sont fournies, ainsi que leurs caractères discriminatifs.

Inleiding

Het geslacht *Vicia* telt ca. 160 soorten die voornamelijk in de gematigde streken van het noordelijk halfrond voorkomen (Mabberley 2008). Slechts enkele soorten zijn oorspronkelijk inheems (of op zijn minst archeofytisch) in België: *Vicia cracca*, *V. hirsuta*, *V. lathyroides*, *V. sativa*, *V. sepium* en *V. tetrasperma* (Lambinon & Verloove 2012). Daarnaast werden 26 taxa als adventief waargenomen (Verloove 2006; update op <http://alienplantsbelgium.be>), veruit de meeste efemer. *Vicia tenuifolia* heeft altijd een onduidelijke status gekend in België (vergelijk Durand 1899, Lawalrée 1963, van Rompaey & Delvosalle 1978 en Lambinon & Verloove 2012) maar wordt momenteel minstens plaatselijk eveneens als inheems beschouwd (Lambinon & Verloove l.c.). Sommige soorten kennen een ingewikkelde taxonomie en bestaan eerder uit een groep van nauw verwante, slecht of weinig gedefinieerde taxa die samen een soortengroep vormen. De *Vicia villosa*-groep is daarvan een voorbeeld, maar onlangs is gebleken dat in België ook de *Vicia cracca*-groep onvoldoende gekend is. Enkele populaties van *Vicia tenuifolia* (waarvan minstens één als "inheems" beschouwd werd!) bleken na revisie tot een verwant Zuidoost-Europees taxon te behoren, nl. subsp. *dalmatica*. Deze correctie werd reeds aangebracht in de recentste editie van de Belgische Flora

(Lambinon & Verloove 2012). In het voorliggende artikel worden de verschillenmerken nader besproken, worden beide ondersoorten afgebeeld en hun gekende locaties in het gebied van de Flora opgesomd (gebaseerd op een revisie van de herbaria BR, GENT, L en LG).

De *Vicia cracca*-groep in België en de omliggende gebieden

Vicia tenuifolia behoort, samen met *V. incana* Gouan, tot de *V. cracca*-groep. Deze groep onderscheidt zich van de overige Europese soorten door de combinatie van volgende kenmerken: duidelijk gesteelde, veelbloemige bloeiwijzen (met 8-40 bloemen), kelk met ongelijke tanden en zonder duidelijke zijknobbel, bladen met duidelijke ranken, ongedeelde steunblaadjes en plaat van de vlag minstens even lang als de nagel (Ball 1968). De *Vicia cracca*-groep telt in België drie taxa die als volgt kunnen onderscheiden worden:

- 1 Bloem 8-12 mm lang. Plaat van de vlag even lang als de nagel. Bloeiwijze dicht, op een steel die nauwelijks langer is dan het blad. Vrucht 10-25 mm lang ..... ***Vicia cracca***
Bloem 12-18 mm lang. Plaat van de vlag 1,5 tot 2 maal zo lang als de nagel. Bloeiwijze vaak ijler, op een steel die duidelijk langer is dan het blad. Vrucht 20-35 mm lang 2

- 2 Alle blaadjes lijnvormig tot draadvormig, 0,5-2 mm breed (fig. 1). Bloeiwijze ijl met ca. 10-20 bloemen (fig. 2). Bloemen en vruchten meestal duidelijk afstaand. Plant vaak min of meer struikvormig .

..... ***V. tenuifolia* subsp. *dalmatica***

Breedste (onderste) blaadjes smal lancetvormig, 2-6 mm breed. Bloeiwijze dichtbloemig met ca. (15-)20-30 bloemen (fig. 3). Bloemen en vruchten meestal duidelijk teruggeslagen. Plant niet struikvormig ..... ***V. tenuifolia* subsp. *tenuifolia***

Figuur 1. *Vicia tenuifolia* subsp. *dalmatica*. Sint-Pietersberg, Thier de Lanaye (Visé), kalkgrasland, mei 2009.

***Vicia tenuifolia* Roth subsp. *dalmatica* A. Kerner (Greuter)**

Syn.: *V. dalmatica* A. Kerner; *V. elegans* Guss. p.p.; *V. stenophylla* (Boiss.) Velen.

• **Herkenning**

Vicia tenuifolia subsp. *dalmatica* kan zowel onderscheiden worden in vegetatieve toestand als in bloei. Alle deelblaadjes zijn lijnvormig en de onderste en bovenste verschillen nauwelijks in breedte (maximum ca. 2 mm breed). Bij subsp. *tenuifolia* zijn de bovenste deelblaadjes weliswaar vaak eveneens relatief smal, maar ze verschillen dan aanzienlijk van de tot 6 mm brede onderste deelblaadjes. Voorts heeft subsp. *dalmatica* vaak een eerder struikachtige, compacte habitus, vooral voor het begin van de bloei. Op basis van bloemkenmerken zijn beide ondersoorten doorgaans ook makkelijk te onderscheiden: subsp. *dalmatica* heeft een veel ijlere bloeiwijze met slechts 10-20 bloemen die vaak iets afstaan (fig. 2). Bij subsp. *tenuifolia* is de bloeiwijze dichter, met tot 30 bloemen; bovendien hangen de bloemen duidelijk af (fig. 3). Beide taxa verschillen ook cytologisch: $2n = 12$ bij subsp. *dalmatica* en $2n = 24$ bij subsp. *tenuifolia* (Bauer 2011).

Vicia tenuifolia subsp. *dalmatica* en subsp. *tenuifolia* zijn in België zonder probleem te onderscheiden (intermediaire collecties werden niet aangetroffen). Toch is hun taxonomische status onduidelijk. Onder meer in Centraal-Europa wordt subsp. *dalmatica* – ook door recente auteurs – zonder discussie als aparte soort beschouwd (zie bijvoorbeeld Wörz 1990, Chrtková 1995, Jäger & Werner 2005), in navolging van onder meer Ball (1968). Ook Franse auteurs erkennen haar soortstatus (o.a. Bosc & Deschatres 1986, Coulot & Rabaut 2002, Fridlender

Figuur 2. *Vicia tenuifolia* subsp. *dalmatica*. Sint-Pietersberg, Thier de Lanaye (Visé), kalkgrasland, mei 2009.

Figuur 3. *Vicia tenuifolia* subsp. *tenuifolia*. Baudour, canal Nimy-Blaton, grazige kanaalberm, mei 2012.

2009). In Groot-Brittannië en Ierland daarentegen zien Sell & Murrell (2009) haar slechts als een variëteit van *Vicia tenuifolia*. In de recentste editie van de Flora van België (Lambinon & Verloove 2012) en in het voorliggend artikel werd ze, in navolging van Euro+Med Plantbase (<http://www.emplantbase.org/home.html>), als ondersoort van deze laatste beschouwd. Allicht komen in Zuid-Europa (en dan vooral in de regio's waar beide taxa samen voorkomen) wel degelijk planten met min of meer intermediaire kenmerken voor.

• *Verspreiding en standplaatsvereisten in het gebied van de Flora*

Vicia tenuifolia subsp. *dalmatica* is in België momenteel ingeburgerd op twee locaties. Op de Sint-Pietersberg komt ze minstens sinds 1937 onafgebroken voor (fig. 1 en 2). Voorts is ze gekend van Engis in de Maasvallei, waar ze pas relatief recent werd ontdekt (in 2001). Overige Belgische waarnemingen hebben allicht betrekking op zuivere adventiefvondsten (zie onder). In het gebied dat door de *Nouvelle Flore* (Lambinon & Verloove 2012) wordt bestreken is ze voorts ingeburgerd in de streek van Esch-sur-Alzette in het Groothertogdom Luxemburg, waar ze minstens sinds de jaren '50 voorkomt (Reichling 1958; als *V. tenuifolia*). Ook in de streek van Saint-Mihiel in Frankrijk (departement Meuse) blijkt ze nog steeds voor te komen (eveneens als "*Vicia tenuifolia*"; zie: http://www.floraine.net/atlas/detail_maille.php?id_taxon=1820&id_maille=835*1130). Vooral in deze laatste streek komen subsp. *dalmatica* en subsp. *tenuifolia* samen voor. In België was dit klaarblijkelijk ook het geval in de jaren '40 op de Sint-Pietersberg (zie onder). Een collectie uit 1946 van Frison (GENT), gemonteerd op twee vellen, is heterogeen en behoort deels tot subsp. *dalmatica* en deels tot subsp. *tenuifolia*. De situatie in Zuid-Nederland is onduidelijk: in Limburg kwamen op een bepaald moment beide ondersoorten voor. Dit blijkt uit Kloos (1934) en de voor deze studie gereviseerde collectie van Swalmen. Overige vondsten uit deze regio hebben minstens deels betrekking op subsp. *tenuifolia*, zoals blijkt uit een foto van een plant van Linne uit 1983 (van der Ham 1983). Op <http://waarneming.nl> werden onder *Vicia tenuifolia* geen foto's gevonden die betrekking hebben op subsp. *dalmatica*.

In het gebied van de Flora lijkt *Vicia tenuifolia* subsp. *dalmatica* vooral voor te komen in droge, zonnige, kalkhoudende habitats: wegbermen, graslanden en grazige ruigten. Vaak is er sprake van min of meer antropogeen beïnvloede groeiplaatsen (bv. in een verlaten steengroeve). Op de Sint-Pietersberg komt subsp. *dalmatica* voor in een soortenrijk, waardevol kalkgrasland. Van Rompaey & Delvosalle (1978) beschouwden enkel deze laatste locatie (in de foutieve veronderstelling dat het subsp. *tenuifolia* betrof) als 'natuurlijk' in België.

• *Gerevisieerd herbariummateriaal*

Opm.: Bij collecties voorafgegaan door een * werd reeds door de vinder allusie gemaakt op de lijnvormige blaadjes

en/of werd de collectie toegeschreven aan *Vicia tenuifolia* subsp. *dalmatica* (of één van haar synoniemen).

BELGIË – Montagne Saint-Pierre, 12.06.1937, *H. Henin* s.n. (BR); Visé, au pied de la Montagne Saint-Pierre, 06.1938, *H. Henin* s.n. (GENT); *Lixhe, coteau calcaire, 03.05.1942, *Matagne* s.n. (BR); Lohen, base de la Montagne Saint-Pierre, prairie sèche, 15.06.1946, *A. Lawalrée* 1536 (BR); Loën, Montagne Saint-Pierre, talus, 15.06.1946, *E. Hostie* s.n. (GENT); *Sint-Pietersberg, grazige berm, 16.06.1946, *E. Frison* s.n. (GENT; sub *V. cracca* var. *linearis* Peterm.); Montagne Saint-Pierre, 08.06.1947, *A. Visé* s.n. (BR); Hoogboom, 'Oude Gracht' (IFBL B4.47.23), ruigte naast pijnbos, nabij strategisch spoor, 10.06.1947, *H. Hölschner* in herb. *E. Van Rompaey* GIII/1265-2A (BR, GENT); Ekeren-Hoogboom (IFBL B4.47.23), terrain vague, 10.06.1947, *H. Hölschner* in herb. *E. Van Rompaey* s.n. (BR); Vroenhoven, 25.06.1949, *Br. Maurentius* s.n. (L); *Sint-Pietersberg (IFBL E7.44.44), 14.06.1953, *J.E. De Langhe* s.n. (BR); Montagne Saint-Pierre, 02.06.1956, *H. Poth* (LG); Thier de Lanaye, 06.1959, *J. Ramaut* (LG); tussen Vroenhoven brug en Bilsenbaanbrug, ten zuiden van Albertkanaal, 13.06.1964, *J. Bloeme* 770 (L); Albertkanaal tussen Canne en Vroenhoven, 12.06.1965, *J. Bloeme* 935 (L); Belgische Sint-Pieter, 06.1965, *J. Stoffer* (L); Lanaye, Thier de Nivelles, Montagne Saint-Pierre, pelouse du type Mesobrometum, 05.06.1966, *J. Lambinon* 66/B/328 (BR, LG); Lanaye, Bossenge, le long du Canal Albert (IFBL E7.45.31), pelouse calcaire, 19.07.1995, *F. Billiet* 2670 (BR); Emael, 19.07.1995, *L. Andriessen* 6833 (priv. herb. L. Andriessen); Engis, rive gauche de la Meuse, 06.2001, *Ch. Smal* (LG); Engis, en extension: plus de 50 pieds, 12.06.2009, *Ch. Jungblut* (LG); Engis, 17.05.2012, *D. Herman* s.n. (BR).

FRANKRIJK – Saint-Mihiel (départ. Meuse), le long de la route de Woinville, 23.06.1962, *J. Duvinéaud* in herb. *S. Depasse* 84/255 (BR); Saint-Mihiel (départ. Meuse), le long de la route de Woinville, 23.06.1962, *J. Duvinéaud* 62 F 647 (BR, LG); Menneville (départ. Aisne), route de Neufchâtel, 23.06.1979, *S. Depasse* 84/603 (BR).

LUXEMBURG – *Esch-sur-Alzette, plateau du 'Galgenberg', broussailles sur Dogger ferrugineux, très abondant, variété très probablement introduite, 24.06.1956, *L. Reichling* 24407 (BR); Esch-sur-Alzette, 10.06.2002, *N. Wismantel* s.n. (BR).

NEDERLAND – *Swalmen, spoordijk, 12.06.1937, *G. Kruseman-Jansen* s.n. (L); Swalmen, spoordijk, 13.06.1937, *G. Kruseman* s.n. (L).

Vicia tenuifolia* Roth subsp. *tenuifolia

In het gebied van de Flora is *Vicia tenuifolia* subsp. *tenuifolia* (fig. 3 en 4) slechts mogelijk inheems in delen van Noord-Frankrijk. In België komt ze momenteel nog voor langs het kanaal Nimy-Blaton ter hoogte van Baudour. In 2010 werd ook een grote populatie ontdekt in Itterbeek (zie: <http://waarnemingen.be/waarneming/view/48338078>). Overige recente vondsten (bv. in een

Figuur 4. *Vicia tenuifolia* subsp. *tenuifolia*. Zeebrugge, zandige berm in haven, juli 2011.

omgewoelde wegberm in de Haven van Zeebrugge of op een verlaten spoorwegterrein in Halluin; zie onder) kenden een strikt efemeer karakter. Andere opgaven dienen bevestigd te worden aangezien dit taxon ook vaak verward wordt met *Vicia cracca*. Gelet op de aard van de meeste groeiplaatsen (veelal weg-, spoorweg- en kanaalbermen, vroeger ook langs akkers) en de opmerking van van Rompaey & Delvosalle (1978; zie hoger) dient ook *Vicia tenuifolia* subsp. *tenuifolia* allicht eerder als niet-inheems beschouwd te worden in België.

• Gereviseerd herbariummateriaal

BELGIË – Philippeville, moissons, 16.06.1864, *Cogniaux* s.n. (BR); Samart, moissons, 07.1866, *A. Cogniaux* s.n. (BR); Philippeville, champs, 06.1866, *A. Cogniaux* s.n. (BR); Philippeville, moissons, 07.1867, *A. Cogniaux* s.n. (BR); Philippeville, bois, 07.1889, *C. Baguet* s.n. (BR); Fagnolles, buisson au bord du bois, près du chemin de fer, 04.06.1903, *J. Hennen* s.n. (BR); Kampenhout, Vaardijk aan rand van Weisseterbos (IFBL D5.41.44), 26.05.1938, *A. Jans* s.n. (BR); Wijnegem, vestingwal van Fort I (IFBL C4.28), 31.05.1938, *E. Van Rompaey* GIII/1265-2A (BR); Wyneghem, au NE d'Anvers (IFBL C4.28), glacis du Fort N° 1, 05.06.1939, *O. Gras* s.n. (BR); Wyneghem, op een berm in Fort I, 05.06.1939, *E. Frison* s.n. (GENT); Clavier, lisière d'un champ, 07.06.1940, *A. Charlet* s.n. (BR; sub *V. cracca* subsp. *gerardii*); Wijnegem, Fort 1, 31.05.1941, *J. De Langhe* s.n. (BR; sub *V. cracca*); Lixhe, 1944, *L. Delvosalle* 128 (BR); Loën, pelouses calcaires,

18.05.1945, *A. Isaacson* s.n. (BR); Montagne Saint-Pierre, 07.1945, *A. Isaacson* s.n. (BR); Sint-Pietersberg, grazige helling, 16.06.1946, *E. Frison* s.n. (GENT); Loën-Lixhe (prov. de Liège), Montagne Saint-Pierre, 01.06.1947, *F. Darimont* s.n. (BR, LG); Sint-Pietersberg, Oosthelling bij Eben-Emael, grazige helling, 29.05.1949, *S.J. van Ooststroom* 11349 (L); Rhode-Saint-Génèse, 06.1950, *L. Delvosalle* (BR); Campenhout, langs de Leuvensche Vaart (IFBL D5.41.44), 27.05.1952, *N. Cnops* 52.201 (BR); Kampenhout, Vaardijk aan Weisseterbos, net voor trambrug (IFBL D5.41.44), 27.05.1952, *A. Jans* 41/52 (BR); Welle (IFBL E3.18.23), spoorwegberm, in grazige vegetatie, 05.1960, *H. Ruysseveldt* 77 (BR); Wilrijk, Fort 7, talus (assez abundant), 10.08.1968, *E. Hostie* s.n. (GENT; sub *V. gracilis*); Zeebrugge, haven, A. Ronsestraat t.h.v. Verbindingsdok (IFBL B2.42.13), zandige omgewoelde wegberm, 1×, 03.07.2011, *F. Verloove* s.c.; Baudour, canal Nimy-Blaton (IFBL G3.34.12), canal bank, 20.05.2012, *F. Verloove* 9418 (BR, LG).

FRANKRIJK – Halluin (départ. Nord) (IFBL E1.47.24), former railway yard, several populations, 25.05.2004, *F. Verloove* 5623 (BR).

Nabeschouwing

De recente herkenning (na ruim 75 jaar aanwezigheid!) van *Vicia tenuifolia* subsp. *dalmatica* in België is een klassiek voorbeeld van een niet-inheemse *look-alike* die ongemerkt kan inburgeren en uiteindelijk pas decennia na de initiële introductie herkend wordt (Verloove 2010). Eerder ironisch in het geval van *Vicia tenuifolia* subsp. *dalmatica* is dat ze op de Sint-Pietersberg door terreinbeheerders als één van de paradepaardjes werd beschouwd en dankzij aangepast beheer daardoor nog steeds aanwezig is. Nu de juiste identiteit van de plant werd achterhaald, kan de vraag gesteld worden welke acties dienen ondernomen te worden. Voor zover bekend wordt *Vicia tenuifolia* subsp. *dalmatica* buiten haar oorspronkelijk verspreidingsgebied nergens als een invasieve exoot beschouwd. In Frankrijk lijkt ze zelfs eerder op de terugweg (Coulot & Rabaute 2002, Fridlender 2009). Ook op de Sint-Pietersberg lijkt ze niet echt een bedreiging te vormen voor de rijke inheemse flora.

De herkenning van *Vicia tenuifolia* subsp. *dalmatica* werpt mogelijk ook een nieuw licht op de status van *V. tenuifolia* subsp. *tenuifolia* in België. Zoals in de inleiding aangegeven, bestaan uiteenlopende standpunten met betrekking tot haar al dan niet inheems karakter in België. Van Rompaey & Delvosalle (1978) achtten het waarschijnlijk dat enkel haar groeiplaats op het Belgisch deel van de Sint-Pietersberg oorspronkelijk inheems is, allicht omdat het de enige historische locatie in een enigszins ongestoorde, natuurlijke habitat betreft. Nu blijkt dat de huidige populaties in die regio tot subsp. *dalmatica* behoren, kan voorzichtig besloten worden dat *V. tenuifolia* subsp. *tenuifolia* hetzij uitgestorven is als inheemse soort in België, hetzij nooit inheems is geweest.

Dankwoord. – Leo Andriessen (†) en Cécile Nagels worden bedankt voor hun opmerkzaamheid en het signaleren van het ‘probleem’ met *Vicia tenuifolia* van de Sint-Pietersberg. Alain Fridlender (Frankrijk) en Arno Wörz (Duitsland) bezorgden relevante literatuur. Tenslotte wordt Wout Holverda (Nederland) bedankt voor het ontlenen van collecties van het Nationaal Herbarium (L).

Literatuur

- Ball P.W. (1968) – *Vicia*. In: Tutin T.G. *et al.* (eds.), *Flora Europaea*, vol. 2: 129-136. Cambridge, Cambridge Univ. Press.
- Bauer N. (2011) – *Vicia dalmatica* A. Kerner in Hungary. *Studia Bot. Hung.* 42: 125-134.
- Bosc G. & Deschatres R. (1986) – *Vicia dalmatica* A. Kerner adventice en Provence. *Le Monde des Plantes* 423-424: 23-24.
- Chrtková A. (1995) – *Vicia*. In: Slavík B. (ed.), *Květena České Republiky*, vol. 4: 386-414. Praha, Academia.
- Coulot P. & Rabaute P. (2002) – Découverte de deux vesces (*Vicia* L., Leguminosae) nouvelles pour le Languedoc-Roussillon et situation de ces espèces en France. *Le Monde des Plantes* 477: 7-13.
- Durand T. (1899) – Phanérogames. In: De Wildeman E. & Durand T., *Prodrome de la flore belge*. Bruxelles, A. Castaigne Editeur.
- Fridlender A. (2009) – Observations sur quelques vesces (*Vicia* L., Leguminosae) rares et menacées des colonies xéothermiques d’Auvergne: *V. melanops* Sibth. et Sm., *V. loiseaui* (d’Alleizette) Fridlender comb. stat. nov. et *V. dalmatica* A. Kerner. *Bull. mens. Soc. linn. Lyon* 78(7-8): 141-157.
- Jäger E.J. & Werner K. (2005) – Exkursionsflora von Deutschland. Band 4. Gefäßpflanzen: Kritischer Band. München, Elsevier.
- Kloos A.W. Jr. (1934) – Aanwinsten van de Nederlandse flora in 1933. *Nederl. Kruidk. Archief* 44: 110-145.
- Lambinon J. & Verloove F. (2012) – Nouvelle Flore de la Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg, du Nord de la France et des Régions voisines. Sixième édition. Meise, Jardin botanique national de Belgique.
- Lawalrée A. (1963) – Papilionaceae. In: Robyns W. (ed.), *Flore Générale de Belgique*, vol. 4, fasc. 2: 123-228. Bruxelles, Jardin Botanique de l’Etat.
- Mabberley D.J. (2008) – *Mabberley’s plant-book* (3th ed.). Cambridge, Cambridge Univ. Press.
- Reichling L. (1958) – Notes floristiques 1956. *Bull. Soc. Natur. Luxemb.* 61: 63-123.
- Sell P. & Murrell G. (2009) – *Flora of Great Britain and Ireland*. Vol. 3 Mimosaceae–Lentibulariaceae. Cambridge, Cambridge Univ. Press.
- Van der Ham R.W.J.M. (1983) – De Tere wikke (*Vicia tenuifolia* Roth) in Limburg. *Natuurhistorisch Maandblad* 72(10-11): 217-219.
- van Rompaey E. & Delvosalle L. (1978) – Atlas de la flore belge et luxembourgeoise. Ptéridophytes et Spermatophytes. Commentaires. Meise, Jardin botanique national de Belgique.
- Verloove F. (2006) – Catalogue of neophytes in Belgium (1800-2005). *Scripta Botanica Belgica* 39.
- Verloove F. (2010) – Invaders in disguise. Conservation risks derived from misidentification of invasive plants. *Management of Biological Invasions* 1: 1-5.
- Wörz A. (1990) – Zur Verbreitung von *Vicia dalmatica* Kerner in Baden-Württemberg. *Jh. Ges. Naturkde. Württemberg* 145: 265-271.